

Politiszkos žinios.

Karė Maskolijos su Japonija.

Nuo karės lauko vis prieštaraujančios ateina žinios. Neuzilgio vienog gal laikraščiai galės tiek teisingesnes padavinėti žinias, kadangi Japonijos karės ministerija daleidžia laiku laikraščių korespondentams keliauti ten, kur gali atsitikti mušiai. Matyt todėl, kad Japonija ir reikalingas vietas sutraukė tiek kareivų, kiek laikė už reikalingą ir kiek galėjo, todėl ant toliau daugelio dalykų nereikalinga slėpti; ką reikalingas slėpti, tą iš korespondencijų išbrauks cenzoriai.

Maskoliskas jį caro vietininkas Aleksiejus pareikalavo nuo laikraščių korespondentų, kad jie jam pristatytų po du exempliorius laikraščių su visoms korespondencijoms. Matyt Aleksiejus bijosi, kad korespondentai, bei cenzoriaus žinios nesinaudotų iš Činų pašto ir iš kitur nesistų korespondencijų nemalonių maskoliams. Kol reikalaujami laikraščių exemplioriai nebus pristatyti, Aleksiejus suspendavo visus svetimų laikraščių korespondentus. Matyt todėl maskoliskai jenerolai daugiau turi ką slėpti negu japoniečiai, kurie nuo dabar ne taip jau siaurina tiesas laikraščių korespondentų.

Nepaisant vienog ant to visko, teisingų žinių trūksta ir platinasi vis prieštaraujančios; daugiau teisybės buvo žiniosse randų garsinamose, nors ir jose neviskas, turbūt, yra teisybė, kadangi žinios japonisko rando paprastai ne sutinka su garsinamoms maskoliskojo. Maskoliskas randa stengiasi padalinti tas vietas, kur maskolius japoniečiai sumušė. Jeigu paduoda savo nuotrotas, tai nuotrotas prieš stengiasi dvigubai padidinti, nors turėdams trauktiesi, negali žinoti apie nuotrotas savo pergalętojų.

Pereitą sanvaitę randa pakalų apie didelius mušius, apie susirėmimus visų maskoliskų ir japoniskų pajėgų netruko, bet, turbūt, dar tokiu susirėmimo nebuvo, kadangi apie tai būtų pagarsinę ir randai kariaujančių pusų. Susirėmimas vienog toks neuzilgio turi atsitikti, ypač japoniečiai skubina įpauoti maskolius į didelį mušį prieš užstojimą lytų laiko, kuris prasideda „neuzilgio“. Lytų laike karė turės apstototi, kadangi tasyk netik paprastais keliais negalima išvažiuoti su kanuolėmis, bet ir geležinkelias vietomis buva negalima jas pavezti, o be kanuolių ir amunicijos muštieši negalima. Lytų laikas traukiasi porą sanvaitę.

Apie veržimą per šturmą Port Arthuro dabar nieks nekalba, kadangi laikę tą miestą apstotų jenerolas Oku nutraukė į šiaurės, į pagalbą jenerolui Kuroki, prieš kurį stovi visos jenerolo Kuropatkinio pajėgos; dabolimą Port Arthuro Japonijos ciecorius pavadė kitam jenerolui ir naujam armijai, kuri dar nevisa atgabenta iš Japonijos. Todėl tai apie veržimą per šturmą Port Arthuro dabar nieks nekalba.

Ar traukianti prieš Kuropatkinį japoniskai jenerolai Kuroki ir Oku įstengė susiungti, tikrai nežinia; pagal ienas žinias jie jau susijun-

gė, o pagal kitas, jenerolo Oku trankimas apstotų, nežinia dėl kokių priežasčių; ar jį maskoliai sulaukė, ar gal tuom tarpu traukti toliau ne reikia. Susitikimai atsitinka per toli ir prysakį nužengusių kariūmenės dalių, bet jie neturi didelės svarbos, prieš didesnius mušius toki susitikimai visur atsitinka. Iš New Chwango atėjo į Činų sostą, Pekingą, žinia, buvęs pereitos sanvaitės ke-terge po Siminting buvo didelis mušis, kuriame maskoliai likosi sumušti; buvę jie nužudė 16000 kareivų. Žinia ta vienog rodosi neteisinga. Tōkias nuotrotas maskoliai galėtų turėti vien jeigu būtų susirėmusios visos Kuropatkinio pajėgos; tuom tarpu dar, turbūt, tokiu susirėmimo nebuvo. Jeigu tas būtų atsitikę, apie tai būtų pagarsinę, jeigu jau ne maskoliskas randa, kuris su garsinimu žinių taip vėlinai, kaip ir su savo kalendorium, tai japoniskais randa. Tuom tarpu ne jie nepagarsino nieko apie taip didelį mušį, kuriame būtų praužę net 16000 maskolijų. Maskoliai vienog neužgina, kad japoniečiai, nors palengva, bet žengia į šiaurės ir stumia maskolius; japoniečiai mena, kad didelės mušis turi užimti aplinkinėse Tachekiao. Jeigu čia maskoliai bus sumušti, japoniečiai trauks ant New Chwango, kurį jau sykį maskoliai buvo apleidę, bet pasukai vėl iš naujo užėmė.

Apie svarbesnius susirėmimus kitur, ne po Port Arthuru, tuom tarpu, nėra žinių. Pabaigoj pereitos sanvaitės bandė iš uosto išeiti visa maskoliska kariška laivynė Port Arthuru. Maskoliskų laivų buvo net daugiau negu jų turi japoniskas admiralas Togo. Išeiti slapta nepasisekė: maskoliskus laivus pamatė dabojanti iš uosto išėjimą du japoniski torpediniai laivai, kurie tuojuos ir pradėjo šaudyti iš kanuolių. Šūvis išgirdo toliau stovintis admiralas Togo su didesniais laivais, kuris tuojuos atėjo. Maskoliai nedrįso stoti į mušį, bet traukėsi atgal į uostą. Visgi vienog vienas didelis mušio laivas „Sebastopol“ likosi paskandytas ar japoniskų kanuolių šūvių, ar gal torpedos eksplozijos, kreiseris, „Diana“ teip dročiai šūvių likosi pagadytas, kad jį reikėjo vilti į uostą, vienas gij torpedų gandytojas likosi dročiai pagadytas. Likę maskoliskai laivai greitai sugrįžo į uostą ir daugiau nepasirodė.

Londono laikraščiai mena, kad viršininkai abiejų maskoliskų laivynių, taigi sto-vinčius Vladivostoke ir Port Arthuru sutarė išeiti iš uosto, susijungti ir užpulti ant laivynės admiralo Togo ir ją išnaikyti, jeigu bus galima. Laivai iš Vladivostoko buvę išplaukė laimingai, bet stovinti Port Arthuru uostoj sargiau japoniečių buvo dabojami ir jiems išeiti nebuvo galima. Skyrium kiekviena iš tų laivynių silpnėję už japoniskas jas dabojančias, susijungusios į kruvą jau būtų drutesnės už japoniskas. Susijungti vienog nepasisekė. Tie pats laikraščiai tvirtina, buvę maskoliskai laivai laimingai išėjo iš Vladivostoko, bet nežinia, ar ten sugrįžo. Admiralas Togo išsiuntė kelis savo laivus gaudyti maskoliskus laivus. Jeigu jie ne spėjo sugrįžti, gali atsirasti dideliame pavojuje.

Japonija perka keturis laivus nuo Chili respublikos. Derybos jau pabaigtos galutinai. Japoniečiai daug lengviau gali tuos nupirktus laivus parsigabenti, negu maskoliai atsistoti savo Baltiko jurių laivynę.

Iš Port Arthuru, kaip garsina aplinkiniai chiniečiai, jenerolas Stoessel bandė iš tvirtynės išeiti su 4000 kareivų, bet japoniečiai juos priverė greitai trauktiesi atgal į tvirtynę, užpuolimą japoniečiai numušė.

Dabar Europoj vėl paplito paskalas, buvę Maskolija nori užbaigti pradėtą karę, taikytiesi su Japonija; buvę dabar sutinka išpildyti Japonijos reikalavimus prieš karę pastatytus. Dabar vienog Japonija gali jau pareikalauti dar karės kaštų. Japoniskas ambasadorius Londone užtikrina, kad Japonija neįsikiš žemės plotų Činuose; nors sumušę maskolius, ne Port Arthuru nepasilaikys, reikalauš vien, kad Mandžuriją būtų atidaryta prekybai visų tautų. Net Port Arthurą japoniečiai žada palikti maskolijų rankose.

Amerika. Tvirtiausia dabar politiska partija Amerikoj, republikoniska, Chicagoj atlaikė generaliską konvenciją išrinkimui kandidatų ant prezidento ir kitų angščiausių urėdinkų ateinančioms rinkimams ir apkalbėjimui programą partijos. Vienbalsiai likosi ant prezidento išrinktas dabartinis prezidentas Roosevelt. Ant patraukimo žmonių partijos net randa daro amerikoniškus humbugus, ant jiesko progos. Antai republikonams ir dabar atsirado proga pasigirti. Mat Morokko plesikai paėmė į nelaisvę turtingą amerikoną, bankierių Perdicarį. Laikraščiai garsino, jog dabartinis Amerikos užrubežinių dalykų ministris Hay tuojuos išsiuntė į Morokko pakrantes karišką laivynę ir nuo to krašto valdomo pareikalavo arba gyvo Perdicario, arba negyvo plesikų vadovo Raisulio. Na ir ką pasakyti: laikraščiai dabar į padangę kelia nuopelį republikonų ir jų energiją. Ant Hayo pagardinimo, Moroko sultanas tuojuos išpirkio iš plesikų rankų Perdicarią. Ištikro gi sultanas negalėjo gauti Hayo gadinančio rašto, kadangi raštas tas, jeigu Hay jį išsiuntė, tai išsiuntė prieš patį pasibaigimą republikoniskos konvencijos Chicagoj ir prieš rinkimą kandidatų ateinančioms rinkimams. Į trečią dieną po išsiuntimo iš Washingtono Moroko sultaniui tose aštriai rekalaunjančios notes Perdicaris tapo plesikų paleistas. Tuom tarpu Morokko neturi nė telegrafų, nė geležinkelį; ant persiuntimo rašto iš Tanagero į sultano sostą reikia dešimties dienų. Taigi aišku, kad sultanas, negavęs gadinimo Hayo, Perdicarią paliusavo, išpirkio. Tame republikonai ne jokių nuopelių neturi ir Hayo gadinimai, jeigu juos sultanas būtų gavęs, būtų galėję užtenkti Perdicarini, o neuskubinti jo paleidimą. Jeigu kas prisidėjo prie išliuosavimo amerikoniško uokėjo, tai tarpininkystė Prancūzijos, turinčios didžiausią įtaką ant Morokko sultano. Ant Prancūzijos perstatymo net kariška Amerikos laivynė likosi atsaukta nuo Morokko pakrantių, kadangi jos atplaukimas bemaž nesukėlė pasikėlimo maurų, bemaž nepagimdė skerdimo europiečių apsigyvenusių Morokko viešpatystę. Dar pirm paleidimo Perdicario viena dalis Amerikos kariškos laivynės išplaukė pasisvečiuoti į Grekijos pakrantes, kita gi dalis nuplaukė į Gibraltarą. Ne laivynė todėl prisidėjo prie išliuosavimo Perdicario ir republikonai ištikro girtiesi neturi kuom.

Savo mutų tarifą amerikoniškai įvedė ir į plotus abipusiai rengiamo Panamos kanalo. Ištikro vienog tie plotai nepriguli Suvienytoms Valstijoms, bet Panamos republikai, amerikoniškas ten priguli vien tvarkos dabojimas. Be abejonės įvedimas didelių mutų ant kitų kraštų taurų į Panamos apskritį patiks pasipriešinimą kitų viešpatystę.

Republikoj Hayti, ant vaizuojančių pro prezidento ruožą prancūzisko ir vokiško konsulių, rumo sargyba metė akmenimis. Prancūzija tą palaikė nė įžeidimą ir atsuntė į Hayti pakrantes du kariškų laivų ir reikalauja perprašymo konsulius. Vokietija teip jau siunčia karišką laivą.

Vokietija. Ant terptautiskų laivų lenktynių mieste Kiel, į Vokietiją atkako ir Anglijos karalius Edward. Vokietijai priima jį gana karšiai. Medna, kad iš to atsilankymo abiejų kraštų randa pasinaudoti ant didesnio susitarinimo, ant prasinimo esančių nesutikimų, o jų yra dabar dikta. Prie gero noro randų, terptautiskoms nesutikimams prašalinti nesunku be karių, jos užgema tik ten, kur trūksta gero noro. Tarp Prancūzijos ir Anglijos buvo dar daugiau nesutikimų negu tarp Anglijos ir Vokietijos, o vienog per atsakantį sutarimą pasisekė prašalinti visus didesnius nesutikimus ir jų vietoj užmegsti aukštesnį kaimyniską ryšį.

Maištai vokiškose pietinėse Afrikos valdybose dar vis nesuvaldyti. Kolonijų gubernatorių, turėdamas mažai kareivų, per toli nužengė į krašto vidurius. Todėl atsiėjo trauktiesi atgal prie pakrantių, kur atsiginti lengviau. Pasitraukimas vietnų padarė pasikėlimus, dababius ir per tai pasikėlimas laimėjo daugiau šalininkų.

Ispanija. Mieste Barcelonoj buvo užgimę maištai prieš dvasikiją, bet sutraukta kariūmenė nedavė jiems išsiplatinėti. Ispanijos karalius rengiasi atsilankyti pas didesnių Europos viešpatystę valdonus. Ar jis keliaus ir į Prancūziją, nežinia. Klerikaliskai laikraščiai garsina, jog Ispanijos karalius nenori atsilankyti Prancūzijoj, kol toji nesiliais persekiojus kunigų.

Isz Lietuvos. Ant naudos Raudonojo Kryžiaus Dr. tės Vilniuje surinko iki pradžiai berzelio mėnesio 29876 rubl. Tai gana daug užvadavimui carpalaičių; jis vienog užvadavimui lietuvių, ant jų ir mūsų tėvynės labo iki šiol ne skatiko nepaaukavo, bet su pagalba savo tarnų surbiu mūsų tėvynę ir jos žmonis.

Likosi įsventinti nauji katalikiški kunigai, baigę šimet seminariją: Kuleša ir Miromas; į subdiakonus: Michnevičia iš Vilniaus vyskupystės, Chodnevicia — iš Mogilevo; į diakonus — Chodiko iš Vilniaus vyskupystės.

Pereituose metuose Vilniuje, pradėdant nuo pūtės mėnesio iki pabaigai metų, siautė smarkiai tymai. Apart tyimų siautė ir kitos limpančios ligos, kaip antai: kraujinės, rauplės, pilvūnės ir slaukuotos šiltinės, kokiūsi ir rožė.

Iš Vilniaus gubernijos. Kaime Gankiškiuose, Joniškio valsčiuje, nuo nesu-

sektų priežasčių užgimė gal-siras: sudegė gyvenami namai ir aštuonios negyvenamos triobos ukininkų Klimo ir Eidaičio. Kaime Kirženuose Gelvėnų valsčiuje, sudegė namai ir klounai su visais krutandiais turtais, kurių labai mažai išgelbėjo.

Iš Maletų, Vilniaus gub. 1 d. berzelio šitame mieste-

lyj siautė gaisras, kuris užgimė nuo nesusektų priežasčių. Iš viso sudegė 50 namų ir apie 400 negyvenamų triobų. Bledį gaisro padarytą skaito netoli ant 100000 rubl. Išliko: valsčiaus kanceliarija, miesto biuras, mokykla, rando degtinės pardavinėja, aptieka ir katalikiška bažnyčia.

T rinėtojai Lietuvos vandenų. Ant užmanymo Vilniaus jeneral-gubernatoriaus, prie pridedimo vietinės žuvininkystės draugystės, Lietuvos vandenis tirinėja dabar specialiską komisiją. Į komisiją priguli specialistai: Hin-

ko: Gečevič, Ljubanski, Tuckallo. Disnos: Lopacinski, Bernovič, grafas Plater-Sieberg. Lydos pav.: Kobylinski, Laskevici, Moračevski. Ašmenų pav.: Umiastovski, Korvin-Milevski (jis žinomas caro ir popų garbintojas, nors katalikas), Ivanov, Baturin. Šventėnų pav.: grafas Starynski, Bortnevici, Chocinski. Trakų pav.: Matusevič, Malinovski, Pac-Pomarnacky. Zemiskio načelninkai: Brancaninov, Sokolovskij, Frolov, Smitko, Borozdin, Chanikov, Šachovskoi. Toliau: prižiūrėtojas jeneral-gubernatoriaus kanceliarijos Charuzin, kuris tiek žino apie Lietuvos ukininkų reikalus, ka kiaučė apie vyno skanumą; sanarys gubernijalskos rėdos Ivanov ir Beklešov, Drujos popas Beliansky, popas Šumsko cerkvės Markevič; Vileikos džiakonas katalikiškas kunigas Dulskis; Sviro prabacišus, kun. Rosolovski, Šventėnų džiakonas kun. Burba; pagerbininkas Vilniaus prokuror Wittrath, Vilniaus paviečio viršininkas Smolsky, Lydos paviečio viršininkas Vekšinsky.

Tarp komisijos sanarių, kaip matyt, daugiausiai yra urėdinkų, kurie netik ukininkų reikalų nepažįsta, bet ir nenori pažinti; yra vienog komisijoj diktai nuo Lietuvos ukininkų darbo nutukusių dvarponių, kadangi tarp paviečių į komitetą dvarponių tik trys yra maskoliai, kiti gi visi Lietuvos duona nu-

penėti lenkai, vientikiai ukininkų lietuvių. Ir bajorų vadovas, grafas Broel-Plater yra ne maskolius, bet sulenkėjęs vokiečiai. Jeigu tie dvarponiai norėtų, ištikro komisijoj galėtų daug gero

Maskoliskai laikraščiai garsina, buvę kuopelė lietuviškos inteligencijos, pasinaudodama iš daleidimo lietuviškos spaudos, atsisaukė į spaudos užveidų su prašymu daleisti išleidinėti Peterburge laikraštį lietuviškoj kalboj, bet daleidimo iki šiol dar ne gavo.

Komisija apdirbimui projekto naujų tiesų apie ukininkus. Maskoliskas randa rengia-

si išduoti naujas tiesas apie ukininkų surėdymą ir apdirbimui projekto naujų tiesų kiekvienoj gubernijoj sutvė-

re tam tikrus komitetus, į kuriuos, apart urėdinkų, likosi paskirti ir dvarponiai, kaip neva pažįstanti vietinius ukininkų reikalus. Toks komi-

tetas likosi sutvertas ir Vilniaus gubernijoj. Į jį priguli: nužemintas caro tarnas ir garbintojas, gubernijalskas bajorų vadovas grafas Broel Plater, Vilniaus vice gubernatorius Dolgovo-Saburov, pirmėdis Vilniaus apskričio sūdo Menskovski, pro-

kuroras Vilniaus apskričio sūdo Šulgin, prižiūrėtojas Vilniaus rando buto Kotlia-

rov, prižiūrėtojas Vilniaus ukiskioj banko dalies Litvi-

nos, užveizėtojas Vilniaus gubernijos viešpatystės turtų Levitsky ir sanarys gubernijalskos rėdos Lapuchin. Pavietiniai bajorų vadovai: Vilniaus pav. — grafas Ta-

tiševič; Vileikos — Kazem-Bek (totorius), Disnos — Witebenov, Lydos — von Witt-

Asmenų — Potemkin, Šven-

tėnų — Krasovskij ir Trakų — Korovajev. Sekanti dvar-

ponai užprašyti: iš Vilniaus pav.: Koreckij, Falevič, Lukasevič, Goševič. Iš Vilei-

kos: Gečevič, Ljubanski, Tuckallo. Disnos: Lopacinski, Bernovič, grafas Plater-Sie-

berg. Lydos pav.: Kobylinski, Laskevici, Moračevski. Ašmenų pav.: Umiastovski, Korvin-Milevski (jis žinomas

caro ir popų garbintojas, nors katalikas), Ivanov, Baturin. Šventėnų pav.: grafas Starynski, Bortnevici, Chocinski. Trakų pav.: Matusevič, Malinovski, Pac-Pomarnacky. Zemiskio načelninkai: Brancaninov, Sokolovskij, Frolov, Smitko, Borozdin, Chanikov, Šachovskoi. Toliau: prižiūrėtojas jeneral-gubernatoriaus kanceliarijos Charuzin, kuris tiek žino apie Lietuvos ukininkų reikalus, ka kiaučė apie vyno skanumą; sanarys gubernijalskos rėdos Ivanov ir Beklešov, Drujos popas Beliansky, popas Šumsko cerkvės Markevič; Vileikos džiakonas katalikiškas kunigas Dulskis; Sviro prabacišus, kun. Rosolovski, Šventėnų džiakonas kun. Burba; pagerbininkas Vilniaus prokuror Wittrath, Vilniaus paviečio viršininkas Smolsky, Lydos paviečio viršininkas Vekšinsky.

Tarp komisijos sanarių, kaip matyt, daugiausiai yra urėdinkų, kurie netik ukininkų reikalų nepažįsta, bet ir nenori pažinti; yra vienog komisijoj diktai nuo Lietuvos ukininkų darbo nutukusių dvarponių, kadangi tarp paviečių į komitetą dvarponių tik trys yra maskoliai, kiti gi visi Lietuvos duona nu-

penėti lenkai, vientikiai ukininkų lietuvių. Ir bajorų vadovas, grafas Broel-Plater yra ne maskolius, bet sulenkėjęs vokiečiai. Jeigu tie dvarponiai norėtų, ištikro komisijoj galėtų daug gero

Maskoliskai laikraščiai garsina, buvę kuopelė lietuviškos inteligencijos, pasinaudodama iš daleidimo lietuviškos spaudos, atsisaukė į spaudos užveidų su prašymu daleisti išleidinėti Peterburge laikraštį lietuviškoj kalboj, bet daleidimo iki šiol dar ne gavo.

Komisija apdirbimui projekto naujų tiesų apie ukininkus. Maskoliskas randa rengia-

si išduoti naujas tiesas apie ukininkų surėdymą ir apdirbimui projekto naujų tiesų kiekvienoj gubernijoj sutvė-

re tam tikrus komitetus, į kuriuos, apart urėdinkų, likosi paskirti ir dvarponiai, kaip neva pažįstanti vietinius ukininkų reikalus. Toks komi-

tetas likosi sutvertas ir Vilniaus gubernijoj. Į jį priguli: nužemintas caro tarnas ir garbintojas, gubernijalskas bajorų vadovas grafas Broel Plater, Vilniaus vice gubernatorius Dolgovo-Saburov, pirmėdis Vilniaus apskričio sūdo Menskovski, pro-

kuroras Vilniaus apskričio sūdo Šulgin, prižiūrėtojas Vilniaus rando buto Kotlia-

rov, prižiūrėtojas Vilniaus ukiskioj banko dalies Litvi-

nos, užveizėtojas Vilniaus gubernijos viešpatystės turtų Levitsky ir sanarys gubernijalskos rėdos Lapuchin. Pavietiniai bajorų vadovai: Vilniaus pav. — grafas Ta-

tiševič; Vileikos — Kazem-Bek (totorius), Disnos — Witebenov, Lydos — von Witt-

Asmenų — Potemkin, Šven-

tėnų — Krasovskij ir Trakų — Korovajev. Sekanti dvar-

ponai užprašyti: iš Vilniaus pav.: Koreckij, Falevič, Lukasevič, Goševič. Iš Vilei-

kos: Gečevič, Ljubanski, Tuckallo. Disnos: Lopacinski, Bernovič, grafas Plater-Sie-

berg. Lydos pav.: Kobylinski, Laskevici, Moračevski. Ašmenų pav.: Umiastovski, Korvin-Milevski (jis žinomas

caro ir popų garbintojas, nors katalikas), Ivanov, Baturin. Šventėnų pav.: grafas Starynski, Bortnevici, Chocinski. Trakų pav.: Matusevič, Malinovski, Pac-Pomarnacky. Zemiskio načelninkai: Brancaninov, Sokolovskij, Frolov, Smitko, Borozdin, Chanikov, Šachovskoi. Toliau: prižiūrėtojas jeneral-gubernatoriaus kanceliarijos Charuzin, kuris tiek žino apie Lietuvos ukininkų reikalus, ka kiaučė apie vyno skanumą; sanarys gubernijalskos rėdos Ivanov ir Beklešov, Drujos popas Beliansky, popas Šumsko cerkvės Markevič; Vileikos džiakonas katalikiškas kunigas Dulskis; Sviro prabacišus, kun. Rosolovski, Šventėnų džiakonas kun. Burba; pagerbininkas Vilniaus prokuror Wittrath, Vilniaus paviečio viršininkas Smolsky, Lydos paviečio viršininkas Vekšinsky.

Tarp komisijos sanarių, kaip matyt, daugiausiai yra urėdinkų, kurie netik ukininkų reikalų nepažįsta, bet ir nenori pažinti; yra vienog komisijoj diktai nuo Lietuvos ukininkų darbo nutukusių dvarponių, kadangi tarp paviečių į komitetą dvarponių tik trys yra maskoliai, kiti gi visi Lietuvos duona nu-

penėti lenkai, vientikiai ukininkų lietuvių. Ir bajorų vadovas, grafas Broel-Plater yra ne maskolius, bet sulenkėjęs vokiečiai. Jeigu tie dvarponiai norėtų, ištikro komisijoj galėtų daug gero

Maskoliskai laikraščiai garsina, buvę kuopelė lietuviškos inteligencijos, pasinaudodama iš daleidimo lietuviškos spaudos, atsisaukė į spaudos užveidų su prašymu daleisti išleidinėti Peterburge laikraštį lietuviškoj kalboj, bet daleidimo iki šiol dar ne gavo.

Komisija apdirbimui projekto naujų tiesų apie ukininkus. Maskoliskas randa rengia-

si išduoti naujas tiesas apie ukininkų surėdymą ir apdirbimui projekto naujų tiesų kiekvienoj gubernijoj sutvė-

re tam tikrus komitetus, į kuriuos, apart urėdinkų, likosi paskirti ir dvarponiai, kaip neva pažįstanti vietinius ukininkų reikalus. Toks komi-

tetas likosi sutvertas ir Vilniaus gubernijoj. Į jį priguli: nužemintas caro tarnas ir garbintojas, gubernijalskas bajorų vadovas grafas Broel Plater, Vilniaus vice gubernatorius Dolgovo-Saburov, pirmėdis Vilniaus apskričio sūdo Menskovski, pro-

kuroras Vilniaus apskričio sūdo Šulgin, prižiūrėtojas Vilniaus rando buto Kotlia-

rov, prižiūrėtojas Vilniaus ukiskioj banko dalies Litvi-

nos, užveizėtojas Vilniaus gubernijos viešpatystės turtų Levitsky ir sanarys gubernijalskos rėdos Lapuchin. Pavietiniai bajorų vadovai: Vilniaus pav. — grafas Ta-

tiševič; Vileikos — Kazem-Bek (totorius), Disnos — Witebenov, Lydos — von Witt-

Asmenų — Potemkin, Šven-

tėnų — Krasovskij ir Trakų — Korovajev. Sekanti dvar-

ponai užprašyti: iš Vilniaus pav.: Koreckij, Falevič, Lukasevič, Goševič. Iš Vilei-

kos: Gečevič, Ljubanski, Tuckallo. Disnos: Lopacinski, Bernovič, grafas Plater-Sie-

berg. Lydos pav.: Kobylinski, Laskevici, Moračevski. Ašmenų pav.: Umiastovski, Korvin-Milevski (jis žinomas

caro ir popų garbintojas, nors katalikas), Ivanov, Baturin. Šventėnų pav.: grafas Starynski, Bortnevici, Chocinski. Trakų pav.: Matusevič, Malinovski, Pac-Pomarnacky. Zemiskio načelninkai: Brancaninov, Sokolovskij, Frolov, Smitko, Borozdin, Chanikov, Šachovskoi. Toliau: prižiūrėtojas jeneral-gubernatoriaus kanceliarijos Charuzin, kuris tiek žino apie Lietuvos ukininkų reikalus, ka kiaučė apie vyno skanumą; sanarys gubernijalskos rėdos Ivanov ir Beklešov, Drujos popas Beliansky, popas Šumsko cerkvės Markevič; Vileikos džiakonas katalikiškas kunigas Dulskis; Sviro prabacišus, kun. Rosolovski, Šventėnų džiakonas kun. Burba; pagerbininkas Vilniaus prokuror Wittrath, Vilniaus paviečio viršininkas Smolsky, Lydos paviečio viršininkas Vekšinsky.

Tarp komisijos sanarių, kaip matyt, daugiausiai yra urėdinkų, kurie netik ukininkų reikalų nepažįsta, bet ir nenori pažinti; yra vienog komisijoj diktai nuo Lietuvos ukininkų darbo nutukusių dvarponių, kadangi tarp paviečių į komitetą dvarponių tik trys yra maskoliai, kiti gi visi Lietuvos duona nu-

penėti lenkai, vientikiai ukininkų lietuvių. Ir bajorų vadovas, grafas Broel-Plater yra ne maskolius, bet sulenkėjęs vokiečiai. Jeigu tie dvarponiai norėtų, ištikro komisijoj galėtų daug gero

Maskoliskai laikraščiai garsina, buvę kuopelė lietuviškos inteligencijos, pasinaudodama iš daleidimo lietuviškos spaudos, atsisaukė į spaudos užveidų su prašymu daleisti išleidinėti Peterburge laikraštį lietuviškoj kalboj, bet daleidimo iki šiol dar ne gavo.

Komisija apdirbimui projekto naujų tiesų apie ukininkus. Maskoliskas randa rengia-

si išduoti naujas tiesas apie ukininkų surėdymą ir apdirbimui projekto naujų tiesų kiekvienoj gubernijoj sutvė-

re tam tikrus komitetus, į kuriuos, apart urėdinkų, likosi paskirti ir dvarponiai, kaip neva pažįstanti vietinius ukininkų reikalus. Toks komi-

tetas likosi sutvertas ir Vilniaus gubernijoj. Į jį priguli: nužemintas caro tarnas ir garbintojas, gubernijalskas bajorų vadovas grafas Broel Plater, Vilniaus vice gubernatorius Dolgovo-Saburov, pirmėdis Vilniaus apskričio sūdo Menskovski, pro-

kuroras Vilniaus apskričio sūdo Šulgin, prižiūrėtojas Vilniaus rando buto Kotlia-

rov, prižiūrėtojas Vilniaus ukiskioj banko dalies Litvi-

nos, užveizėtojas Vilniaus gubernijos viešpatystės turtų Levitsky ir sanarys gubernijalskos rėdos Lapuchin. Pavietiniai bajorų vadovai: Vilniaus pav. — grafas Ta-

tiševič; Vileikos — Kazem-Bek (totorius), Disnos — Witebenov, Lydos — von Witt-

Asmenų — Potemkin, Šven-

tėnų — Krasovskij ir Trakų — Korovajev. Sekanti dvar-

ponai užprašyti: iš Vilniaus pav.: Koreckij, Falevič, Lukasevič, Goševič. Iš Vilei-

kos: Gečevič, Ljubanski, Tuckallo. Disnos: Lopacinski, Bernovič, grafas Plater-Sie-

berg. Lydos pav.: Kobylinski, Laskevici, Moračevski. Ašmenų pav.: Umiastovski, Korvin-Milevski (jis žinomas

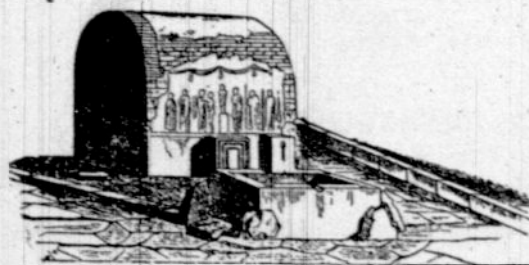
Trumpa senobės Istorija.

Isz maskoliszkos kalbos verte D.

Ryme, ant kiekvienos kryžkelės stovėjo aukurai dievų apgyvendinti apygardės, lary: laikus nuo laiko apie juos žmonės susirinkdavo ant švenčių, papuošdavo vietą ir aukurą žolynais ir žolėmis, sokių sodavo. Augustus liepė, kad besimeldžiant, melstųsi, kartu su laisrais ir imperatoriaus „genijū“, t. y. jo dvasiai-globėjai.

Nuspręsta buvo melstis šitam Augusto genijui kartu su dieve Roma (t. y. Rymo miesto dieve) visose provincijose. Kožna šalis, kiekviena pergaleta tauta galėjo priimt Augustą ir Romą savo dievų skaitliu ir garbinti juos savo kalboje pagal savo ypatingą būdą.

Sitoksai garbinami reikėjo teip suprast, jog visi išreikšdavo Rymui ir jo valdytojų nuolankumą: nuo Romos ir Augusto visi turėjo laukti visokio gero. Kiekvienas šalį išrinkdavo keletą kunigų iš kuoturtugiausių ir garsiausių giminų atlikti iškilmingoms apeigoms ir pritaistyt žaislams garbei šitų dievų; ant tokios šventės susiedavo iškilnietieji iš visokių vietų svarbiausias provincijos miestai; jie sudėdavo pasveikinimą imperatoriui, galėjo irgi išreikšti jam savo gėsmas arba paduoti jam skundus ant šalies gubernatorių. Labai greit provincijose imperatorius giminę sumasė su pačiu imperatorium: tai atsitiko dar greičiau per tai, kad genijaus stovyklai duodavo paties valdytojo būdą. Patį imperatorių pradėjo garbinti, it dievą.

Larai ant uilyčios; mažas iškilmingas priekalys — aukuras, o dar arčiau — fontanas.

Rymiškia imperija. Po rymičių valdžia buvo dabar viešpatystė didumo beveik pusės Europos su 60 milijonų gyventojų.

Ji susidėjo iš dabartinių: Ispanijos ir Portugalijos, Francijos ir Belgijos (abi kartą vadinosi Galicija), Anglijos (tuomet vadinosi Britanija, o užgriebta rymičių buvo, 80 metų sukakus po Augusto mirties), Italijos, Šveicarijos, pietinės pusės Austro-Vengrijos, viso Balkanų pussalo, didesnę pusę dabartinės Azijos Turcijos (apart žemės anapus Eufrato), Egipto ir visų šiaurinės Afrikos pakraščių, baigiant Morokko.

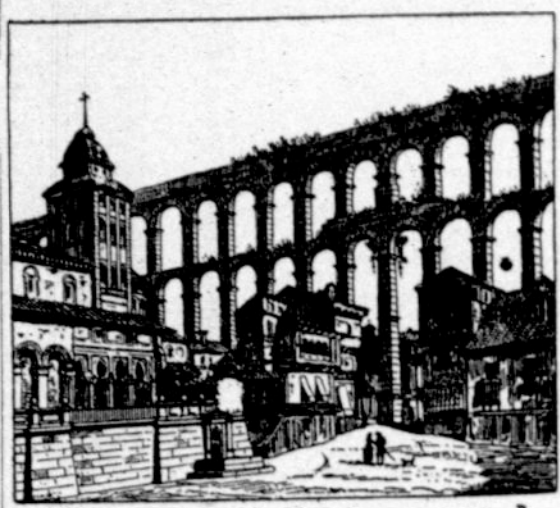
Šita viešpatystė vadinosi Rymiška imperija, t. y. žemės po kariška valdžia Rymo. Bet tarp visų šitų žemių tiek tik ir buvo vieno duma, ka buvo bendra kariška valdžia ir valdymas Rymo. Jose gyveno mažiausia 12 didelių tautų: apart italų, kurie pasidavė sumis rymičiams su pirmųjų kėliais talkiniais, imperijai gyveno: grėkai, illirai (terp Adrijos jūros ir Dunajaus), afrikičiai (buvę kartaginiečiai), žydai, gallai, ispanai ir kiti. Daugumas užlaikė pirmųjų kėlių: savo kalbą, tikėjimą, papročius. Tik tai mažiau apsiėmė ispanai ir gallai vakaruose gan greit prisiešavindavo rymičių kalbą ir tapdavo romaniškais tautomis (nuo Roma, romani). Rymiškia imperija susidarė iš daugumo žinomų tuometinių: ji žiemus nuo jos užėmė tamsios barbarų girios, ir vakarus — didžius, už kurio nežinota, kas yra, į pietus — begaliniai Sacharos smiltynai.

Dabar rymičiams rodesi, buk jie atsiradę užkariant pasaulį ir visiems duoti įstatymus ir tvarką. Pas Horacijų pasakytą, jog rymičių ginklas pasiekė tolimiausius pasaulio rubežius, kur vienam gale išsimuša vidudienio ugnis iš urvo, o kitam — stuko amžini migla ir lietus. Ant rymičių pinigų buvo rašoma: „amžinasis Rymas“. Rymičiai didžiūdavo visomis, jog pergalėję visus, jie išaukino karę, davė visiems tvirtą sautaišką, „rymičių sautaišką“.

Ant Terpzinės jūros ramiai sav viso sūna pusešna plaukė daugybę pirklų laivų. Greitomis šalys apsimainydavo savo padarais: Ispanija davė savo nauges, Azija — vilnas, Afrika ir Egiptas — duona. Iš grėkų pramoninių miestų vežė Rymian indus, dailius padarus, pasipuošimo daiktus. Pačiam Rymui dirbtuvės padarydavo nedaug daiktų; daug daugiau pirkdavo iš kitur. Rymičiai daug prisilpė turtu per savo karę: sostapiln plaukė duoklė ir pagalvija įveiktų tautų; iš visų šitų begalinį pinigų, susibūrusių Rymui, rymičiai dabar ir mokojo už atvežtus daiktus. Kasmet daugiau šimto laivų plaukė Raudonąja jūra Indijai, saldumynų ir drumblo kaulų parsivežti Rymui; grėkiški jūrininkai patėmijo vėjus mussonas Indijos didžiuos ir pritaikydavo savo keliones pagal tuos vėjus, ten ir atgalion. Rytuosie svarbiausiu pirklys miestu pasiliko Aleksandrija. Vakaruose pasiekė atnaujintas prie Julijaus Caesario Kartaginas. Gallijoj rymičiai žymiai padidino miestą Lioną (lotyniškai Lugdunum).

Viduryj kiekvienos užgriebtos šalies rymičiai pastatydavo miestą: šitas miestas buvo turgiavietė aplinkiniams gyventojams, vieta, kur buvo sudas, arba kur pristatydavo

duoklę. Šalies miestas buvo atkartojimu Rymo: čion buvo ir senatas iš augstesnių žmonių, valdantių dvarus aplink miestą; kasmet išrinkdavo du miesto galvas, panašius į rymičių konsulus. Dideliame mieste buvo pastatyti: cirkas, amfiteatras, dideli namai mokyklai, kalboms žmonėms, buvo pritaistytas vandensekis teip mikliai, kaip vien rymičiai moka; buvo tokius daiktus padaryti.

Rymičių vandensekio liekanos tarp namų dabartinio miesto.

Ant statymų ir žaislų duodavo iš savo turtų didžiulius, norb bū išrinkti iš miesto galvas; jie atkartodavo tai, ką Ryme sostapilio žmonės darė principus. Prieš išrinkimą turtingi žmonės, geidžia garbės, vienas po kito prižadavo duodavo: tarp miestiečių kelėsi dideli ginčai, susitverdavo kuopos išrinkti tam ar kitam vyriui, išsikabindavo apgarsluimai su jų vardais ir visokiems prižadais.

Turtingas žmogus neretai palikdavo didelius pinigus pritaistyt vietas miesto kugynui. Grėkiškos ir lotyniškos knygos pakliūdavo tolimuosa imperijos užkampiuosa. Nekurių knygų daug reikalavo. Išleistojas tokių knygų prisirinkdavo daug iš mokytojų vergų-perrašytojų; jie sėdėjo dideliose kambariuose ir greit rašė, vienam iš vergų balsais skaitant rankraštį. Tokiu būdu raštas išėjo keliose dešimtyse exemplorių pasirodydavo. Raštą surašytą įdėdavo į makštį iš baltos plonos siūnos (pergamentą) ir ant jos užrašydavo knygos vardą.

Žydai. Paveiktos tautos prapirto, kad Rymas viešpatuoja ant viso svieto. Sukilimų beveik nebuvo. Viena tikta tauta skirtumą darė, žydai. Jie jau seniai prastojo patvaldytė. Daug žydų gyveno svetimos šalys: ant Eufrato, Egipte, Mažojoj Azijoje, pačiam Ryme. Tarp šitų „išsklaidytyno žydų“ buvo daug rašėjų ir apasakinėtojų, kurie platino Senojų Įstatymų mokslą tarp grėkų ir kitų tautų; gyvenant tarp svetimatūčių, jie švelniau priprato su jais apseiti. Kurkas labiau šalinosi nuo kitų ir labiau prisiliekė senobės žydai, tėvynės likę. Nuo to meto, kaip jie turėjo pasiduoti Pompejiui, kurs, vieniems žydams ant pasibaisėjimo, įėjo Šventų Švenciausiojon Jeruzolimos bažnyčion, prasi-dėjo jų neapykanta prieš rymičius.

Is pradžių, rymičiai paliko vietinius kunigaikščius Palestina valdyti; tokiu būdu Herodas, labai rymičiams priankus, kuriam norėjosi paversti Jeruzolimą į tikrą vakarų miestą su žaislais, teatru, grėkiškais namais. Apie laikus Kristaus gynoio rymičiai pradėjo siuntinėti Palestinos gubernatorius; tokiu būdu ir žinomas iš Evangelijos Pontius Pilatus. Rymiškų atpirkėjų pilsimai pradėjo labai naikinti šalį. Daug žmonių pateko klosna; pagal tų laikų žmonių nuomonę, nelaimingiausias žmogus — tai skolininkas, kalini tupdomas. Neapkęntie ir tų tautiečių, kurie ejo tarnystę rymičių ir apsiimdavo surinkti pagalvius. Šita žmonių nelaimė susipynė su užgavimu jų tikėjimo. Rymičiai visai jį užgaudavo.

Rymiškas gubernatorius nusprendė surašyti visus šalies žmones, uždėt pagalvės ant kiekvieno: žydų kunygninkai apskelbė, jog sukaitymas žmonių prišienasi Maiziešiaus įstatymui ir užtrauks didįjį Dievo baudą, marą. Rymičiai norėjo rinkti mokesčius nuo žemės, bet pagal žydų nuomonę, tokius mokesčius galima mokėt tikta bažnyčiai. Pas kiekvieną tiltą ir kryžakelę, kur sėdėjo rymiškas rinkikas pinigų, kilo ginčai, o laiks nuo laiko Palestinoj atsitikdavo kruvini sukilimai. Rymičiai pastatė Jeruzolimoj sąvą kareivius ir kartu norėjo užkabinti ant bažnyčios vartų savo herbą — erelio paveikslą; bet akys žydų, tai buvo išniekinimas švento miesto ir šventos vietos.

Pilatus priimdamas valdžią, užmanė priverstinai laikyti Jeruzolimoj kariškus rymičių ženklus su sidabriniais imperatorių paveikslais. Naktį jis liepė pastatyti juos ties bažnyčia. Ant rytosaus pakilo baisus sujudimas. Daugybė žmonių atbėgo iš sodžių. Kabinai pradėjo apsvairstinėti, ka daryt. Pagalios žmonės nuėjo pas gubernatorių pajūrinian miestu už kelių dešimčių viorstu. Per penkias dienas jie stovėjo prieš Pilato rumus ir garsiai reikalavo pašalinti rymičių herbą nuo bažnyčios. Pilatus liepė žydams eiti cirkau, neva norėdams pasikalbėt su jais; čion jis liepė kareiviams apstot žmones ir ištraukti kardus. Tuomet žydai puolė ant žemės ir atsisagė kaklus, kaip nukertant galvą: jie tvirtino, kad geriau eis jiems mirt, negu daleist peržengt įstatymą. Susipainioję, Pilatus turėjo nusileisti. Rymičiai stebėjosi tam atkaklumui, su koku žydai priešinosi visam kam, kas tik svetimo buvo: jie tvirtino, kad šita tauta neapkenčianti visos žmonių veislės.

Kuo sunkyn ejo padėjimas žydų, tuo labyn sklydo tikėjimas, buk ateisė stebuklingas išganymas. Pranašai skelbė apie Mesių, kaip galingą carą, panašų į Davidą, ir tikėjo, buk jis duoses, žydams pergalėt visą pasaulę.

Turtingos giminės, iš kurių rinkdavo augščiausius kunigus, šalinosi nuo tūkio tikėjimo; bet jis buvo prasiplatinęs tarp žmonių vidutinio turtingumo ir tarp neturtelių; jo prisilaikė daug paprastų kunigų ir knygi-

(Toliaus bus.)

Porą žodžių apie lankymą Lietuvių Vakarų Europos universitetu.

N. 15 „Lietuvos“ radau p. P. Mikolainio straipsnį: „Ar verta lietuviams studentams lankyti užsienio universitetus.“ Tas straipsnis tapo parašytas bent iš dalies dėl mano straipsnio, patalpinto 8 m. „Lietuvos“ N 8 „Apie šelpimą mokslui einančios jaunuo-menės“, ir už tai manau, kad ir aš turiu tame klausyme atsiliepti; antra, turia da ir dėl to atsiliepti, kad lankau Vakarų Europos universitetu ir esu pabėgęs iš Didžio-sios Lietuvos, bet anaipol nemanau paklausti p. Mikolainio rodo ir keliauti į Ameriką; trečia, ir aš drauguju su svetimatūėmis, kas teip nepatinka p. M., norint... nemanau jų vesti.

Kad Vakarų Europos universite-tai daugelyj dalykų kur-kas augė-čiau stovi už Amerikos universite-tus, jau užtektinai paaiškino „Lietuvos“ redakcija savo straipsnyje, patalpintame N 17 „Lietuvos“: „Ar reikia, kad ant mokslo, lietu-viai keliauti į Ameriką?“

Bet, man rodos, ne tame yra pona Mikolainio straipsnio bran-duos: jis rupinasi pritraukti keli-naučius Vakarų Europoje mokslus lietuviams ne puikumu Amerikos universitetų ir ne kokiais lietuvių reikalais, o pirmiausiai tuo, kad, pabaigę Amerikoj mokslus, lietu-viai galėtų ten „gerą skatiką užsi-pelnyti“ darbas lietuvių dirvoje, universitetų puikumas — tai pas jį priduria tik kaip priedas, kad gražiau išrodytų tas jo pakvieti-mas, — bent ant manęs tokį įspu-dį padarė tas p. M. straipsnelis.

Bet iš tokių moksleivių, kurie pirmų-pirmiausiai mano, kaip sau kuo didžiausią uždarbį turėt, maža yra viltis. Tai žino kiekvienas dirbantis lietuvis, tą turi žinot ir p. M., kuris teip daug tyrinėsi tarp tų lietuvių: ir jei jam tikrai rupi pirmiausiai darbas tų pa-baigusių mokslus lietuvių dirvoje, kova su visais priešais, tai jis ne-gali tokiu būdu kvieisti tų jaunuo-beru Amerikon pyragų įieškoti. Tas pyragų įieškiojimas jau ir teip yra tarp lietuvių jaunomėnės di-die išsilapinti ir mes turime kovoti su tuo, turime kiekvienam žings-nius spirti, kad ne pyragai tur-mums būtų pirmutinė viltis, ir tu-rime rūpintis, kad mūsų jaunom-ėnės lankytų tuos universitetus, kur kuo mažiausiai yra tos pyra-gų dvasios. O kiti universitetai, kaip jau ir „Lietuvos“ redakcija parodė, yra ne Amerikoje, o Euro-poje.

Tik dirstelėkim į Maskolijos viešpatystės universitetus, o pa-matysim, koks ten judėjimas, ko-kiais šviesiais, praklinais idealais uždegusiais žaigalio jaunikačių širdis; pamatysim ten nuolatinę kovą su maskolij valdžia, demon-stracijas, areštavimus; žinatis iš-avorami studentai iš universitetų, dešimtimis ir net šimtais gabenami į Sibirą... Ne, ne pyragų troškimas stumia juos ant kelio! Ir kas tenai neina tuo keliu, iš tų jau neber vilties: iš tų bus val-džios pataikunai, pyragų įieškoto-jai, karjeristai.

Bet p. M. man pasakys, kad jis kalbėjo apie „užrubežinius“. Vakarų Europos universitetus, o ne apie Maskolijos viešpatystės uni-versitetus. Bet panaši dvasia viešpatuoja ir tarp Vakarų Euro-pos universitetų studentų, tiesa, ne tarp visų studentų, o ypatingai tarp atkeliavusiųjų iš Maskolijos viešpatystės. Iš daugelio pu-sių Vakarų Europos universitetų da-dariau geriausia, negu Mas-kolijos. Pirmiausiai, kas nori tikrai pasisviestis mokslui, tas, be abejonės, ras Vakarų Europoje kur-kas puikesnes lekcijas ir kur-kas geriausia įtaisyta, negu Maskolijos viešpatystę. Juk už tai ir keliauja, kaip iš Amerikos, teip ir iš Maskolijos viešpatystės, daugelis pabėgusiųjų pen mokslo, į Vakarų Europos universitetus da-dariau prasiliavinę savo mokslo šakoj. O žiūdam, kuomet jau pra-sidėjo įėjus Maskolijos viešpatys-tės toks didelis judėjimas prieš carą ir ponų piniguočių valdžią ir kas kartą vis auga ir auga, — kur geriausiai galima pasipažinti su to judėjimo pamatais? Be abejonės, ne paverstuose ir policijos urvus Maskolijos viešpatystės universite-tuose, o Vakarų Europoje, kur dar yra susitelkusios geriausios teoretinės to judėjimo spēkos, kur prienamos visokios knygos, laikraščiai, visoki susirinkimai, re-feratai. Pagaliau, budamas Vakarų Europoje, paragaui žmogus laisvės ir be jos nebegali gyventi! Savo akimis pamatai Vakarų Euro-puos tvarką, matai, kaip daug to-liau viskas nuženg, negu mūsų tėvynėje; bet viskas tai buvo pa-siekta kova, baisinga kova su gink-lais rankose; skaitai kruvinus jos revoliucijos istorijos lakštus ir da-liaub užsidedi žmogus.

(Pabaiga bus.)

Pinigų Prekė.
Iki 500 rublia, rublis po 324
Nuo 500 iki 1000 rublia, rublis po 324
Virš 1000 rublia, rublis po 324
Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 80c. ant pašto kassto.

Jei norite, kad pinigai greitai ir gerai suvalksuotai ir niekur neduot, tai siunskite per „Lietuvos“ redakciją, adresuodami: A. Olševskis, 024 33rd St., Chicago.

Pinigų Prekė.
Iki 500 rublia, rublis po 324
Nuo 500 iki 1000 rublia, rublis po 324
Virš 1000 rublia, rublis po 324
Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 80c. ant pašto kassto.

Jei norite, kad pinigai greitai ir gerai suvalksuotai ir niekur neduot, tai siunskite per „Lietuvos“ redakciją, adresuodami: A. Olševskis, 024 33rd St., Chicago.

Pinigų Prekė.
Iki 500 rublia, rublis po 324
Nuo 500 iki 1000 rublia, rublis po 324
Virš 1000 rublia, rublis po 324
Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 80c. ant pašto kassto.

Jei norite, kad pinigai greitai ir gerai suvalksuotai ir niekur neduot, tai siunskite per „Lietuvos“ redakciją, adresuodami: A. Olševskis, 024 33rd St., Chicago.

Pinigų Prekė.
Iki 500 rublia, rublis po 324
Nuo 500 iki 1000 rublia, rublis po 324
Virš 1000 rublia, rublis po 324
Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 80c. ant pašto kassto.

Jei norite, kad pinigai greitai ir gerai suvalksuotai ir niekur neduot, tai siunskite per „Lietuvos“ redakciją, adresuodami: A. Olševskis, 024 33rd St., Chicago.

Pinigų Prekė.
Iki 500 rublia, rublis po 324
Nuo 500 iki 1000 rublia, rublis po 324
Virš 1000 rublia, rublis po 324
Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 80c. ant pašto kassto.

Jei norite, kad pinigai greitai ir gerai suvalksuotai ir niekur neduot, tai siunskite per „Lietuvos“ redakciją, adresuodami: A. Olševskis, 024 33rd St., Chicago.

Pinigų Prekė.
Iki 500 rublia, rublis po 324
Nuo 500 iki 1000 rublia, rublis po 324
Virš 1000 rublia, rublis po 324
Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 80c. ant pašto kassto.

Jei norite, kad pinigai greitai ir gerai suvalksuotai ir niekur neduot, tai siunskite per „Lietuvos“ redakciją, adresuodami: A. Olševskis, 024 33rd St., Chicago.

Isz visur.

Žydai sijonistai (šalininkai su-tvėrimo žydiškos viešpatystės) siunčia į Angliją rytinės Afrikos valdybą Uganda komisiją ant iš-tirimo ant vietos sąlygų. Mat Uganda, su pritarimu angliškio rando ir po jo globa, žydai nori sutverti pusiau neprigulmingą žy-dišką viešpatystę. Ant kelionės komisijai turtingas miesto Cape-town (pietinė Afriką) žydas pa-aukavo 100000 rubl.

Ant jurių, netoli Port Arthuro maskoliai surestavo amerikoniškos laikraščio „Indianapolis News“ kor. Fullerą ir įmetė į PortArthuro kalėjimą. Toks maskolių pasieli-gimas yra priešingų terptautiškos tiesoms; be abejonės privers Ame-rikos valdžias pareikalauti palei-dimo Fullero ir atlyginimo už su-areštavimą be pamato.

Ant priskyamo komendanto Port Arthuro, tvirtynės, jenerolo Stoessel, už pavogimą butelio degtinės nuo oficio, do masko-liški kareiviai ir vienas chinietis likosi sušaudyti. Prieš sušaudy-mą, popas kalbino chinietį pereiti į statiatikišką tikėjimą, už tai ža-dėjo parupinti vietą rojų. Chi-nietis vienog atsakė, jog velija but chinieškas pragare negu masko-liškame rojuje. Jau mat ir chi-niečiai pradeda pažinti maskolišką rojų ir jo bijosi labiau negu pra-garo.

Moravijoj, šiaurinėj Austrijoj, siautė baisios audros su debesų praplyškėmis ir ledais, kurios daug žiūlės pridirbo. Perkunas, kiek iki šiol žino, užmūšė 23 upatas, 20-gi prigėrė užmūšiusios tva-nuose. Gal pražuvusių pasirodys dar daugiau.

Ant pirmiesio La Grange, peritos subatos dieną, ant kertės 31 ir Wallace st. susimūšė du pilni žmonių uylciniai karai. Prie to net keliolikas upatų likosi sunkiai sužeisti; tarp jų gal yra ir mirtiniai sužeisti.

Ant pirmiesio La Grange, peritos subatos dieną, elektriš-kas karas užbėgo ant bėgančio automobilio, jį sudaužė, o jame sėdėję: inžinierius Dixon ir jo pati teip sunkiai liko apskulti, kad į valandą laiko abudu pasimirė.

Ant kertės Englewood ir Wentworth ave., be šokant ant priekinės bėgančio karo platfor-mos 17 metų Arthurui McWilliamsui, nusprudo rankos ir vaikas nuo ant uilyčios, kojos įsikabino į pastovą ir išbėgęs karas vilko į gana toli. Sunkiai apskulta nuga-beno į ligonbutį, kurio daktarai ra-do suskilimą galvos ir tuos sužei-dimus laiko už mirtinus.

Ant Diversy Boulevard, pn. 601-619, ruimuose Library Bu-reau Co. užgimė gaisras, kuris pridirbo blėdies netoli ant 100000 dol. Minėta trioba savo laike iš to pagarsėjo, kad joje buvo Luet-gerto dekrų dirbtuvė, kurioj Luet-gerį į dekras sukūmšo ir savo už-muštos pačios kūną.

Namuose pn. 965 N. Robey st., nuo matomai užtieso prileisto į gyvenimą gazo, užtikio 35 metų Ana Kalodirį ir trejetas jos vaikų. Mena, kad motina tyčia užsime-nė nusizudyti su visais vaikais, todėl atskubėjo gaza. Jos vyras sėdi beprois namuose, vargšė moter-riškė nė įstengė uždirbti ant išmai-tinimo šeimynos.

Pereitą sanvaitę Chicagoj pa-simirė 393 vyrai, kuriame tai skaitijau juos 228 vyriškiai ir 165 moterys, vaikų iki penkių metų amžiaus pasimirė 98, senelių virš 60 metų 71. Daugiausiai mirčių, nes 64 buvo nuo džiūnos, nuo plaučių uždegimo 30, nuo širdies ligų 37. Užmūšę 31.

Salniure Urbanskio, pn. 785 S. Paulina st., vokiečiai Witt susi-peš su lenku Lipskiu ir negalė-damas įveikt, su peiliu durė lenkui į pilvą. Už tai sėdi dabar policijos arešte.

Ant Rytinio chinieško geležin-kelio iššoko iš rėlių traukis gabenantis pašautus maskolius kareivius ir nusirito nuo augšto kelio pylimo. Prie to daug kareivių li-kosi užmūšti.

Laikė terptautiškų valčių lenk-tinų mieste Kiel, Vokietijoj, iš-plaukusias valtis užklopo ant jurių vėtra, kelias apvertė ir prie to 9 ypatos prigėrė.

Netoli Tornel, Ispanijoj, gele-žinkelio traukis, užbėgęs ant de-gančio tilto, nupuolė su visais pa-sazieriais į iloca upę. Prie to 30 ypatų likosi užmūšti.

Ant Rytinio chinieško geležin-kelio iššoko iš rėlių traukis gabenantis pašautus maskolius kareivius ir nusirito nuo augšto kelio pylimo. Prie to daug kareivių li-kosi užmūšti.

Laikė terptautiškų valčių lenk-tinų mieste Kiel, Vokietijoj, iš-plaukusias valtis užklopo ant jurių vėtra, kelias apvertė ir prie to 9 ypatos prigėrė.

Netoli Tornel, Ispanijoj, gele-žinkelio traukis, užbėgęs ant de-gančio tilto, nupuolė su visais pa-sazieriais į iloca upę. Prie to 30 ypatų likosi užmūšti.

Ant Rytinio chinieško geležin-kelio iššoko iš rėlių traukis gabenantis pašautus maskolius kareivius ir nusirito nuo augšto kelio pylimo. Prie to daug kareivių li-kosi užmūšti.

Laikė terptautiškų valčių lenk-tinų mieste Kiel, Vokietijoj, iš-plaukusias valtis užklopo ant jurių vėtra, kelias apvertė ir prie to 9 ypatos prigėrė.

Netoli Tornel, Ispanijoj, gele-žinkelio traukis, užbėgęs ant de-gančio tilto, nupuolė su visais pa-sazieriais į iloca upę. Prie to 30 ypatų likosi užmūšti.

minėta užvadime, yra perdirbtas iš lenkiško. Yra tai dramatižuot-as Jezaus užgimimas, bet iš tikro jo drama vadinti ne galima. Ne viskas, kur yra aktai ir scenos, yra dramoms.

Kaip pirmutinio, teip ir šito vei-kalio kalba ir rašba. Ne geriausia, daug klaidų yra zecerisčių, bet daug yra ir autorius padaryti, o to lietuviškuose išleidimuose ne pridėrėtų būti, kadangi lietuviai, neturėdami lietuviškų kam nor tin-kančių mokyklų, visko mokinas iš lietuviškų knygų.

Nauji iszradimai.

Į Mokintojas viešos mokyklos mieste Lawton, Oh. Cook, padirbo rojų orlaivį, su kuriuo tikisi galutinai iširti orlaivystės klausy-mą. Tasai naujas orlaivys gali lėkti prieš vėją, pagal norą, gali pasikelti auglčian, arba nusileisti žemiau. Išradėjas sakosi, buk at-klėms bandavones ir jos buvo pa-sėkmingos. Į kadangi vienog to bandavinių nieks iš pašalinį įsti-gim žmonių ne matė, tai reikia palaukti, kol Cook atliks jas ir ki-tiems matant.

Į Profesorių Hussey išCahforni-jos universiteto pagarsino, jog jis dangaus ruimuose užtikio pigia-niekono ne patėmytų šimtą dvigū-žų žvaigždžių.

Vietinės Zinios.

Pereitos subatos dieną, ant kertės 31 ir Wallace st. susimūšė du pilni žmonių uylciniai karai. Prie to net keliolikas upatų likosi sunkiai sužeisti; tarp jų gal yra ir mirtiniai sužeisti.

Ant pirmiesio La Grange, peritos subatos dieną, elektriš-kas karas užbėgo ant bėgančio automobilio, jį sudaužė, o jame sėdėję: inžinierius Dixon ir jo pati teip sunkiai liko apskulti, kad į valandą laiko abudu pasimirė.

Ant kertės Englewood ir Wentworth ave., be šokant ant priekinės bėgančio karo platfor-mos 17 metų Arthurui McWilliamsui, nusprudo rankos ir vaikas nuo ant uilyčios, kojos įsikabino į pastovą ir išbėgęs karas vilko į gana toli. Sunkiai apskulta nuga-beno į ligonbutį, kurio daktarai ra-do suskilimą galvos ir tuos sužei-dimus laiko už mirtinus.

Ant Diversy Boulevard, pn. 601-619, ruimuose Library Bu-reau Co. užgimė gaisras, kuris pridirbo blėdies netoli ant 100000 dol. Minėta trioba savo laike iš to pagarsėjo, kad joje buvo Luet-gerto dekrų dirbtuvė, kurioj Luet-gerį į dekras sukūmšo ir savo už-muštos pačios kūną.

Namuose pn. 965 N. Robey st., nuo matomai užtieso prileisto į gyvenimą gazo, užtikio 35 metų Ana Kalodirį ir trejetas jos vaikų. Mena, kad motina tyčia užsime-nė nusizudyti su visais vaikais, todėl atskubėjo gaza. Jos vyras sėdi beprois namuose, vargšė moter-riškė nė įstengė uždirbti ant išmai-tinimo šeimynos.

Pereitą sanvaitę Chicagoj pa-simirė 393 vyrai, kuriame tai skaitijau juos 228 vyriškiai ir 165 moterys, vaikų iki penkių metų amžiaus pasimirė 98, senelių virš 60 metų 71. Daugiausiai mirčių, nes 64 buvo nuo džiūnos, nuo plaučių uždegimo 30, nuo širdies ligų 37. Užmūšę 31.

Salniure Urbanskio, pn. 785 S. Paulina st., vokiečiai Witt susi-peš su lenku Lipskiu ir negalė-damas įveikt, su peiliu durė lenkui į pilvą. Už tai sėdi dabar policijos arešte.

Ant Rytinio chinieško geležin-kelio iššoko iš rėlių traukis gabenantis pašautus maskolius kareivius ir nusirito nuo augšto kelio pylimo. Prie to daug kareivių li-kosi užmūšti.

Laikė terptautiškų valčių lenk-tinų mieste Kiel, Vokietijoj, iš-plaukusias valtis užklopo ant jurių vėtra, kelias apvertė ir prie to 9 ypatos prigėrė.

Netoli Tornel, Ispanijoj, gele-žinkelio traukis, užbėgęs ant de-gančio tilto, nupuolė su visais pa-sazieriais į iloca upę. Prie to 30 ypatų likosi užmūšti.

Ant Rytinio chinieško geležin-kelio iššoko iš rėlių traukis gabenantis pašautus maskolius kareivius ir nusirito nuo augšto kelio pylimo. Prie to daug kareivių li-kosi užmūšti.

Laikė terptautiškų valčių lenk-tinų mieste Kiel, Vokietijoj, iš-plaukusias valtis užklopo ant jurių vėtra, kelias apvertė ir prie to 9 ypatos prigėrė.

Netoli Tornel, Ispanijoj, gele-žinkelio traukis, užbėgęs ant de-gančio tilto, nupuolė su visais pa-sazieriais į iloca upę. Prie to 30 ypatų likosi užmūšti.

Ant Rytinio chinieško geležin-kelio iššoko iš rėlių traukis gabenantis pašautus maskolius kareivius ir nusirito nuo augšto kelio pylimo. Prie to daug kare

